Д О К Л А Д

за състоянието на системите за финансовото управление и контрол за 2023 година в Община Ардино, област Кърджали

I. Общо състояние на системите за финансово управление и контрол.

Община Ардино е юридическо лице с право на собственост и самостоятелен бюджет.

Мисията и е насочена към по-пълно удовлетворяване на нуждите и очакванията на гражданите от общината чрез предоставяне на качествени административни услуги на населението и юридическите лица, законосъобразност в управлението на общинската собственост и местната политика, в условията на прозрачност и публичност .

Община Ардино е първостепенен разпоредител с бюджетни кредити със седем второстепенни разпоредители с бюджетни кредити и едно търговско дружество по чл.2, ал.2, т.8 от ЗФУКПС с над 50 на сто общинско участие в капитала - МБАЛ „Ардино“ ЕООД.

Общинската администрация пряко участва в приемане на конкретни стратегии и планове насочени към социално-икономическото развитие на общината, както и осъществява дейност по тяхното изпълнение.

Дейността и се осъществява на основата на разписаните правила и процедури, приети от ръководството за подпомагане реализирането на целите на общината, чрез които кметът на общината дава своята оценка относно общото функциониране, адекватността, ефикасността и ефективността на СФУК.

Целите, които стоят пред общината са: осигуряване на системно и ефикасно провеждане на дейностите, предоставяне на точна информация при управлението и разпореждането с бюджетни средства, предварителен контрол при поемане на задължения и/или извършване на разходи, съобразно изискванията за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност в дейността на общината.

С Решение №213 от 22.04.2021 г. на Общински съвет-Ардино има приет План за интегрирано развитие на община Ардино 2021-2027 г. В този план са формулирани визията, приоритетите и стратегическите цели за развитие на община Ардино през този програмен период. Изработването на този план се осъществи от работна група от наши компетентни служители и външни консултанти.

В общината има приет Устройствен правилник за работата на общинската администрация, в който са определени организационните процедури, свързани със структурата на общината, правомощията на кмета на общината, на кметовете на кметства, на кметските наместници и на служителите на общинска администрация. В правилника са определени отговорностите, различните нива на докладване и процедурите за делегиране на отговорности и правомощия. Делегирането включва възлагане на задължения, даване на права и изискване за отчетност/докладване.

Разработени и са утвърдени длъжностни характеристики на всички служители от общинската администрация, в които са разпределени отговорностите и задълженията, свързани с функциите на упълномощаване, изпълнение, контрол, съхранение и отчитане. В

тях са разписани и задължения за докладване на административни слабости, пропуски и нарушения, които създават предпоставки за корупция, измами или нередности. В одобрените длъжностни характеристики и с различни заповеди на кмета на общината е предвиден контрол от непосредствените ръководители върху изпълнението на задълженията на подчинените им служители, с цел постигане на увереност, че възложените задачи се изпълняват правилно. Лицето, което отговаря за запознаване на служителите с длъжностните им характеристики и за тяхното актуализиране е секретарят на общината.

Голяма част от вътрешните нормативни документи, свързани с дейността на общинската администрация бяха актуализирани през предходния отчетен период 2022 г.

В Община Ардино има приет и актуализиран Етичен кодекс за поведението на служителите в общинската администрация. Утвърдени са и Правилник за работата на комисията по етика и Вътрешни процедури за работата на комисията по етика.

Етичният кодекс съдържа: етични ценности; норми свързани с личното и професионално поведение; взаимоотношенията между ръководството, служителите и гражданите; норми уреждащи случаите на конфликт на интереси, измами и други.

Правилникът за работата на комисията по етика съдържа правила във връзка с организиране на работата на комисията и разглеждане на жалби и налагане на санкции.

С утвърдената от кмета на общината Харта на клиента и стандарти за обслужване в общинската администрация е създадена ясна представа за изискванията за професионално отношение, компетентност, коректност и етично поведение на служителите на общинската администрация .

Въведени са Антикорупционни мерки и процедури за работа със сигнали за корупция.

С Решение №331 от 11.02.2014 г. в общината е приета Наредба за условията и реда за съставяне на бюджетната прогноза за местни дейности за следващите три години и за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджета на Община Ардино.

Изготвена, утвърдена и актуализирана е и Инструкция за организиране на деловодната дейност и документооборота в Община Ардино, регламентираща основните правила за съставяне и оформяне на документите, организация на деловодната дейност, архивиране и съхраняване на документалния фонд на общината, работа с жалбите, сигналите и предложенията на гражданите. Предвиден е и контрол по изпълнението на решенията и задачите.

Със заповеди на кмета на Община Ардино са утвърдени Вътрешни правила за предоставяне на електронни административни услуги, Процедури за архивиране и възстановяване на базата данни на информационните системи, Вътрешни правила за обмен на документи чрез Системата за електронен обмен на съобщения (СЕОС) в общинска администрация и Вътрешни правила за актуализиране на данните за общинска администрация в Регистъра на информационните ресурси.

В общината се прилагат и утвърдените Вътрешни правила за управление на човешките ресурси в Общинска администрация – гр. Ардино, Вътрешни правила за приемане, издаване и съхраняване на електронни документи. Същите бяха актуализирани през 2022 г.

С Решение № 319 от 24.11.2017 г. на Общински съвет-Ардино е одобрен Общ устройствен план на Община Ардино.

Приета е и Програма за енергийна ефективност на община Ардино 2021-2027 г. с Решение №259/28.07.2021 г.

В съответствие с изискванията на Общия регламент за защита на данните(Регламент2016/679) на Европейския съюз, със Заповед №277/20.05.2018 г. са утвърдени Вътрешни правила за защита на личните данни и Политика за поверителност и защита на личните данни в общинска администрация Ардино, област Кърджали.

В Община Ардино има утвърдена Инструкция за механизма на обработване на лични данни в поддържаните в община Ардино регистри и защитата им от незаконни форми на обработване. В нея са регламентирани механизмите за водене, поддържане и защита на регистрите, съдържащи лични данни; задълженията на длъжностните лица, обработващи лични данни и тяхната отговорност при неизпълнение на тези задължения, необходимите

технически и организационни мерки за защита на личните данни от неправомерно обработване. Предвидени са и контролни процедури, свързани с достъпа до информация, както и защита на личните данни на населението от непозволен достъп.

С Решения №440 и №441 от 17.10.2018 г. са приети Наредба за определяне на местните данъци на територията на община Ардино и Наредба за определяне и администриране местните такси и цени на услуги на територията на община Ардино, които се актуализират при необходимост.

Разработена е Счетоводна политика на общината, има утвърдени Индивидуален сметкоплан, Правилник-разпределение на организацията и воденето на финансово-счетоводната дейност, Вътрешен правилник за документооборота на счетоводните документи и система за документиране на счетоводната информация, което е предпоставка за своевременно, точно, вярно и пълно осчетоводяване на операциите.

Има утвърдени Вътрешните правила за работната заплата в Община Ардино. Тези правила определят реда и условията за образуване и разпределение на средствата за работна заплата, както и формирането на индивидуалните работни заплати на работещите по трудово и служебно правоотношение в Общинска администрация- Ардино и дейностите към нея.

В общината има приет и Правилник за вътрешния трудов ред.

Утвърдени са процедури свързани с човешките ресурси. Въведени и актуализирани са Вътрешни правила за подбор, назначаване, атестиране и преназначаване на персонала. Всяка година се извършва атестация на служителите на общината.

Утвърдени са със Заповед №788/18.11.2022 г. и нови Вътрешни правила за управление цикъла на обществените поръчки.

Със Заповед №1363/30.12.2019 г. са утвърдени Вътрешни правила за предоставяне на достъп до обществена информация в Община Ардино в изпълнение на Закона за достъп до обществената информация.

С Решение № 37 от 10.02.2020 г. на Общински съвет-Ардино, е приета Стратегия на Община Ардино за управлението и разпореждането с общинска собственост за периода 2020-2023 г.

Има и действаща Наредба за условията и реда за финансово подпомагане на спортните клубове на територията на община Ардино, приета с Решение №488 от 30.12.2022 г. на Общински съвет-Ардино.

Редът за осъществяване на предварителния контрол е регламентиран с Вътрешните правила за извършване на предварителен контрол в Община Ардино, които са част от Вътрешните правила за СФУК.

Предварителният контрол се извършва преди вземане на решение, свързано с дейността на общината. При неговото осъществяване се проверяват всички документи и приложения към тях, свързани с предстоящото решение, с цел изразяване на мнение дали предлаганото решение съответства на всички приложими изисквания на законодателството.

Предварителният контрол върху дейности с пряко финансово изражение се прилага при поемане на задължение и извършване на разход за всички задължения/разходи в Община Ардино над 1 000 лв. и всички задължения/разходи във второстепенните разпоредители с бюджетни кредити /ВРБК/ към общината над 300 лв.

Предварителният контрол в Община Ардино се осъществява от финансовия контрольор и други служители в общината, на които с вътрешен акт на кмета и/или с настоящите правила им е възложена тази дейност.

Финансовият контрольор осъществява този контрол като проверява всички предоставени му документи преди вземане на решение за поемане на задължение и извършване на разход, свързани с финансовата дейност на общината. Резултатите от проверките се документират писмено чрез попълване на контролни листове.

В общинските училища, които са на делегирани бюджети , предварителният контрол върху финансовата дейност се осъществява от счетоводителя на съответното училище или

от друго определено от директора лице. В дейност „Образование“ този контрол също се осъществява от счетоводителя.

По проекти, финансирани от Европейския съюз със сформиран екип за управление на проекта, предварителният контрол при поемане на задължение и извършване на разход се извършва от определения счетоводител за всеки един конкретен проект.

Предварителният контрол при възлагане на обществени поръчки се осъществява от началник отдел „Правно и нормативно обслужване“.

Специализираните дейности се контролират от началниците на отдели, секретаря на общината и от отдел „Правно и нормативно обслужване“.

Системата на двойния подпис като задължителен елемент на СФУК се прилага при поемане на задължение и/или извършване на разход. Всички документи се подписват от кмета на общината, в качеството му на разпоредител с бюджетни кредити и главния счетоводител, независимо от размера на поеманото задължение или извършване на разход.

През 2022 г. са утвърдени със Заповед №84/07.02.2022 г. двадесет вътрешни нормативни документи, свързани с мрежовата и информационна сигурност. Има и риск-регистър, където са включени съществените рискове за мрежовата и информационна сигурност.

В Община Ардино е внедрена Система за управление на качеството в съответствие с изискванията на Международен Стандарт ISO. Тази система обхваща дейността извършвана от служителите на Общинска администрация-Ардино и всички, свързани с нейното осъществяване Отговорности, Дейности и Процеси.

II. Области на финансовото управление и контрол, в които са предприети действия насочени към развитие и подобрение.

През 2023 г. в по-голямата си част от годишните цели и задачи на Община Ардино, определени в планове и програми, бяха реализирани, но изпълнението на някои от тях се отложи във времето. Неизпълнението се дължи на ред причини като: късно приемане на Закона за държавния бюджет на 28.07.2023 г., сложната политическа и икономическа обстановка в страната и в международен план, инфлацията и високите цени на електрическата енергия. Негативно влияние оказва и допълнителните задължения и отговорности, които се прехвърлят от страна на държавата към общините без необходимото финансово обезпечение.

В резултат на извършен одит от Сметната палата за съответствие при възлагането и изпълнението на обществени поръчки и на управлението и разпореждането с имоти-общинска собственост за периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2020 г., бяха констатирани редица нарушения и пропуски в изпълнението на дейностите и състоянието на СФУК в тези области. След приключване на одита Сметната палата даде 10 препоръки на кмета на общината и 3 препоръки на Общински съвет- Ардино. Една от важните препоръки са за актуализация и привеждане на Вътрешните правила за функционирането на СФУК в съответствие с утвърдените от Министерство на финансите указания за осъществяване на управленска отговорност, указания за управление на риска, указания за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност, указания за последващи оценки на изпълнението в публичния сектор, както и на методическите насоки по елементите на финансово управление и контрол и в съответствие с организационната структура на общинската администрация.

Другите препоръки са свързани с актуализиране на наредбите касаещи управлението и разпореждането с имоти- общинска собственост, вътрешните правила за управление цикъла на обществените поръчки и въвеждане на адекватни контролни дейности в тези области.

Кметът на Община Ардино и председателят на Общински съвет-Ардино в срок до 01.08.2023 г. следваше да предприемат мерки за изпълнение на препоръките и да уведомят писмено председателя на Сметна палата.

На проведените оперативни срещи между кмета на общината и служителите на ръководни длъжности, се разискваха констатациите и препоръките от одитния доклад на Сметна палата. В резултат на направения задълбочен анализ се стигна до извода, че е изключено един или двама служители да притежават нужната компетентност за разработването на тези правила и процедури и със Заповед №185 от 22.02.2023 г. се създаде работна група за координиране на действията и срочно изпълнение на дадените препоръки. В работата за изготвяне на новите правила и процедури се включиха служители на ръководни и експертни длъжности, в съответствие с техните знания, умения и компетентност.

В резултат на предприетите мерки от страна на ръководството на общината част от препоръките бяха изпълнени до края на 2022 г.

През отчетната година със Заповед №579/27.07.2023 г. са утвърдени и актуализирани следните вътрешни правила, инструкции и процедури във връзка с осъществяването на финансовото управление и контрол в Община Ардино:

1. Вътрешни правила за Системата за финансово управление и контрол в Община Ардино;
2. Процедура за делегиране на правомощия и отговорности в общинска администрация Ардино;
3. Инструкция за прилагане на системата за двоен подпис в общинска администрация Ардино;
4. Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол в Община Ардино;
5. Вътрешни правила за текущ контрол върху изпълнението на поети финансови ангажименти и сключени договори;
6. Вътрешни правила за предотвратяване на измами, нередности и последващи оценки на изпълнението.

Със Заповед №445/09.06.2023 г. е приета нова Стратегия за управление на риска в Община Ардино за периода 2023-2025 г.

През годината със Заповед №600/03.08.2023 г. се утвърди Риск-регистър на Община Ардино за 2023 г. и приложенията към него. Със същата заповед са въведени и Процедури за идентифициране и оценяване на рисковете, свързани с управлението и разпореждането с имоти-общинска собственост и въвеждане на адекватни контролни дейности за законосъобразно осъществяване на процеса на управление и разпореждане с имоти – общинска собственост.

Във връзка с изпълнение на препоръките на Сметна палата с Решение №570 от 23.05.2023 г. на Общински съвет-Ардино се приеха изменения и допълнения на Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество.

През 2023 г. се проведе и успешен контролен одит на интегрираната Система за управление на качеството, околната среда и информационната сигурност, в съответствие с изискванията на стандартите БДС EN ISO 9001:2015, БДС EN ISO 14001:2015 и БДС EN ISO 27001:2017.

През годината общински служители участваха в присъствени и онлайн обучения за повишаване и поддържане нивото на техните знания и умения, което им помогна за ефективно и ефикасно изпълнение на задълженията им.

Всяка седмица през годината се провеждаха оперативни срещи между кмета на общината и служителите на ръководни длъжности, а веднъж месечно с кметовете и кметските наместници. На тях се разглеждаха въпроси свързани със стратегическите и оперативни цели на Община Ардино, възможните рискове за постигане на заложените цели и за предприемане на съответни мерки. На оперативките се съгласуват предстоящите задачи и плана за тяхното изпълнение.

III. Области на финансовото управление и контрол, които се нуждаят от развитие и подобрение.

През 2023 г. се извърши задълбочен преглед и анализ на действащите в общината стратегии, наредби, вътрешни правила и процедури и дали е необходимо да се актуализират, както и приемането на нови такива, поради промени в законодателството или загуба на актуалност. В резултат на този анализ и въз основа на препоръките дадени от Сметна палата се предприеха адекватни мерки и действия подробно описани в точка II от този доклад.

Независимо извършените промени във вътрешните нормативни актове в Община Ардино все още има области на финансовото управление и контрол, които е необходимо да бъдат доразвити и подобрени.

С приемането на Стратегия за управление на риска голяма част от проблемите в тази област бяха решени. Прилагането на тази стратегия е сложен процес и все още служителите на ръководни и експертни позиции изпитват сериозни затруднения свързани с идентифицирането и оценка на риска, както и документирането на процеса по управлението на риска. На седмичните оперативни срещи те докладват за възможните рискове, но това трябва да се направи съгласно изискванията заложени в стратегията и да се включат в риск-регистъра. В общината все още няма назначен Комитет по риска и това трябва да се направи през следващия отчетен период. Утвърждаването на такъв комитет ще доведе до координация и подобри процеса по управление на риска в общината.

Честите промени на ЗОП предполагат и промени във Вътрешните правила за управление цикъла на обществените поръчки. За целта трябва да се подобрят вътрешните контролни механизми, чрез които се осигурява съответствие със законодателството и проследимост по нива на отговорност при провеждане на процедурите.

Необходимо е също така да се подобри работата с ВРБК, като се увеличи контрола върху извършваната от тях дейност.

През следващия отчетен период трябва да се осигури участие на служители в достатъчно на брой обучения по теми, свързани с тяхната работа и да им се предостави възможност да проучат и приложат добрите практики на други общини.

IV. Източници на информацията , използвана за изготвянето на доклада.

На основание Указания за годишно докладване за състоянието на СФУК за 2023 г. в организациите от публичния сектор, на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити и МБАЛ „Ардино“ ЕООД е изпратен въпросника, с изключение на отдел „Образование”.

Всички общински училища като второстепенни разпоредители с бюджетни кредити представиха в определения срок доклад и въпросник със съответната самооценка за състоянието на финансовото управление и контрол.

Търговското дружество по чл. 2, ал.2., т.8 от ЗФУКПС с над 50 на сто общинско участие в капитала - МБАЛ „Ардино“ ЕООД, също представи доклад и въпросник на Общински съвет-Ардино в срока определен в чл.9, ал.6 от Наредбата за формата, съдържанието, сроковете, реда и начина за представяне на информация по чл.8, ал.1 от ЗФУКПС. С Решение №51/14.02.2024 г. докладът и въпросникът са приети от Общински съвет-Ардино и информацията е представена на кмета на общината.

Анализът за състоянието на ФУК в дейност „Образование” се прави общо с този на първостепенния разпоредител с бюджетни кредити Община Ардино.

Общата самооценка за състоянието на СФУК за 2023 г. в Община Ардино е **“3.60 – Много добра ”.**

При изготвянето на доклада са използвани: Въпросник за състоянието на СФУК за 2023 г. в Община Ардино и доклади и въпросници на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити и на МБАЛ „Ардино“ ЕООД, ЗФУКПС, указанията на Министерство на финансите за функционирането на СФУК, одитен доклад на Сметна палата за извършен одит за съответствие при възлагането и изпълнението на обществени поръчки и на управлението и разпореждането с имоти-общинска собственост за периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2020 г., вътрешните правила и процедури въведени в Община Ардино.

V. Допълнителна част.

В Община Ардино няма назначени вътрешни одитори, които да упражняват функциите си съгласно Закона за вътрешния одит в публичния сектор. В структурата на Общинска администрация са предвидени две щатни бройки за вътрешни одитори. Със Заповед №17/11.01.2023 г. за трета поредна година се обяви конкурс за заемане на тези две свободни длъжности. Явиха се двама кандидати, но те не отговаряха на минималните и специфични изисквания за заемане на длъжността, предвидени в нормативните актове, поради което процедурата беше прекратена.

IZET IZET SHABAN
Digitally signed by IZET IZET SHABAN
Date: 2024.03.28 09:29:33 +02'00'

Дата: 28.03.2024 г. **КМЕТ НА ОБЩИНА АРДИНО:……**
/ИЗЕТ ШАБАН/

Република България, област Кърджали
гр. Ардино, ул.”Бели брези” № 31
тел. +3651 4238; факс +3651 4568
e-mail: ardino@abv.bg

ПРИЛОЖЕНИЕ №1

Второстепенни разпоредители с бюджетни кредити към Община Ардино за 2023 г. и търговско дружество по чл.2, ал.2, т.8 от ЗФУКПС с над 50 на сто общинско участие в капитала

№ПО РЕД	НАИМЕНОВАНИЕ	САМООЦЕНКИ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА СФУК ЗА 2023 Г.
1.	Дейност ”Образование”	3.60 Много добра
2.	СУ”Васил Левски” – град Ардино	4.00 Много добра
3.	ОУ”Христо Смирненски” – с.Бял извор	3.25 Добра
4.	ОУ”Отец Паисий” – с.Жълтуша	2.58 Задоволителна
5.	ОУ”Св.Св.Кирил и Методий” – с.Падина	3.25 Добра
6.	ОУ”А.С.Макаренко” – с.Боровица	3.31 Добра
7.	ОУ”Св.Св.Кирил и Методий” – с.Горно Прахово	3.00 Задоволителна
8.	МБАЛ „Ардино“ ЕООД – гр.Ардино	3.14 Добра

28.03.2024 г. КМЕТ НА ОБЩИНА АРДИНО:……

IZET IZET SHABAN Digitally signed by IZET IZET SHABAN Date: 2024.03.28 09:30:13 +02'00'

/ИЗЕТ ШАБАН/